

niet langer kan betalen. De verzekering is immers vrijwillig aangegaan. Als het risico voor de maatschappij ophoudt met het staken der premiebetalingen, en zij voor het gelooopen risico betaald is, heeft zij geen aanspraak op dwangmaatregelen tegen degenen, die niet langer verzekerd willen of kunnen zijn. De verzekering is er niet ter wille van den verzekeraar maar ter wille van den verzekerde.

De voorstanders van de tweezijdigheidsleer zeggen echter, zooals reeds in 1888 MOLENGRAAFF deed ¹⁾: en toch is de opzet van de overeenkomst van levensverzekering een tweezijdige: het is de bedoeling, dat de verzekeringnemer gedurende zooveel jaar zooveel gulden premie betaalt en daartegenover zal dan de verzekeringsmaatschappij in het jaar zooveel een bedrag van zooveel aan een aan te wijzen begunstigde uitbetalen. Erken nu, zoo zeggen zij, dat dit het normale is; giet dus de overeenkomst van levensverzekering in den vorm van een tweezijdige overeenkomst en dan kunt gij van ons toegestemd krijgen, dat die tweezijdigheid weer verzacht mag worden doordat de opvorderbaarheid van de premie geen dwingend recht wordt, m.a.w. dat partijen mogen overeenkomen, dat de polis afkoopbaar is enz. Zelfs vindt men dan goed, dat in de wet vastgelegd wordt, dat art. 1302 B.W. niet toepasselijk is op levensverzekeringen.

Wat beteekent echter een wederkeerige overeenkomst, die niet een wederkeerige is in haar consequenties? Nu kan men wel zeggen, dat, indien en zoolang de premie theoretisch invorderbaar is, er een wederkeerige overeenkomst is en blijft, maar in het wezen der zaak is het toch niets dan een geïmagineerd met woorden, indien men aan de wederkeerigheid de gevolgen daarvan ontnemt. Want te zeggen, dat de verplichting tot betaling der premie bestaat en tegelijkertijd de mogelijkheid van de sanctie van de restitutio in integrum met vergoeding van kosten, schaden en interessen te ontnemen aan den verzekeraar, beteekent toch eigenlijk de

¹⁾ Hand. Ned. Jur. Ver. 1888, I, blz. 122.